

تشییع رهبر شهید؛ جهاد عظیمی که استکبار را در هم می‌شکند

توفیق حضور داشتم. یکی از این دیدارها سه یا چهار ساعت طول کشید و از مطالب سیاسی، اوضاع جهان و مطالب ادبی و شعر و خاطرات ایشان استفاده کردم. سال ۱۳۹۲ به مناسبت ارتحال مرحوم والد و همچنین در سال نو ۱۳۹۳ دیدار و گفت‌وگویی اختصاصی با آن شهید بزرگوار داشتم و در همان‌جا نیز بنده را مورد لطف و ملاحظت قرار دادند و اصرار فرمودند اگر کار یا سفارشی دارم خدمت ایشان عرض کنم. سال ۱۳۹۴ که بستری شده بودند در بیمارستان به عیادت ایشان رفتم و در آنجا نیز به اصرار ایشان حدود ۲۰ دقیقه به گفت‌وگو و تجدید خاطرات گذشته پرداختیم. پیگیری امور حوزه‌های علمیه و رسیدگی به احوال علمای اساتید و بزرگان حوزه از ضرورت‌هایی بود که ایشان به آن توجه ویژه داشتند و هر از گاهی نمایندگانی را برای دیدار و دلجویی شخصیت‌های برجسته حوزه و اساتید مدارس می‌فرستادند.

در مورد آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (ره) در دوران رهبری، به خاطر دارم وقتی در زنجان بودم، روزنامه «وظیفه» مطلبی منتشر کرد مبنی بر اینکه حضرت آیت‌الله روح‌الله خمینی (ره) فرمودند: «امر به معروف و نهی از منکر واجب است». به یاد دارم ایشان این فرموده امام (ره) را نقل کردند و مستدرک شدند همین جمله، عامل موفقیت نهضت اسلامی در جامعه ما خواهد بود؛ چراکه اگر هراس از جهاد فی سبیل‌الله در میان باشد، مسلماً دست و پای فقیه بسته خواهد ماند و نمی‌تواند دشمن را وادار به عقب‌نشینی کند و آن‌ها در رویارویی با این نهضت، توفیق نخواهند یافت. لذا در زمان قیام مجاهدانه امام خمینی (ره) ایشان هم دستگیر شدند و هم پای ولایت فقیه ایستادگی کردند و معتقد بودند ولی فقیه باید مسبوس الید باشد تا بتواند اهداف نظام اسلامی را به ثمر برساند.

به عنوان سخن پایانی باید عرض کنم در تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی تاکنون مردم به خوبی از خودشان احساسات نشان دادند؛ احساسات پاکی که وقتی یک رئیس و مرجع دینی شهید می‌شود، باید همین‌طور رفتار کنند. آن گریه‌ها و کارهایی که انجام می‌شود، همه احساسات انسان را تحریک می‌کند و از این نظر قابل تقدیر است. درخصوص حضور مردم در تشییع پیکر ایشان و خانواده محترمشان، ما هیچ رویداد سابقه‌داری شبیه به آن نداریم؛ ان‌شاءالله مردم مشهد نیز به منظور تعظیم شعائر، حضوری پرشور و حماسی خواهند داشت و می‌دانند تشییع چنین شخصیتی، جهاد عظیمی است که هیمنه استکبار را درهم می‌شکند و لریزه بر اندام دشمنان می‌اندازد.

نیز همین را می‌گفتند؛ عنوان می‌کردند روحانیت و حوزه علمیه درباره حوزه اقتصاد چه می‌داند، روان‌شناسی را چقدر می‌شناسد و حوزه روحانیت و فقاقت اهلیت اینکه بتوانند رهبریت یک جامعه را به دست بگیرند، ندارند. در حالی که بزرگان ما در فقه شیعه فرمودند ملاک برای عمل ما عبارت است از فرمایشات معصوم (ع) و اخباری که از این بزرگواران رسیده، تا روز ظهور حضرت حجت (عج) که تعیین‌کننده است. در این زمان همان‌طور که گفتیم رهبر تشخیص می‌دهد نیاز روز جامعه چیست؛ کما اینکه ما در رهبریت حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای می‌بینیم در هر برهه‌ای ایشان آگاه از شرایط متفاوت جامعه و جهان بودند؛ گاهی اوقات کند پیش می‌رفتند و گاهی تند و به مقتضای شرایط تصمیم می‌گرفتند. ایشان مصداق حدیث امام صادق (ع) بودند. این موارد به‌طور خلاصه در رابطه با مسئله رهبریت بود.

رهبر شهید؛ فقیهی آگاه

در زمینه شخصیت رهبر شهید انقلاب و با توجه به ارتباط بنده با ایشان؛ باید عرض کنم بیشتر ارتباط ایشان با مرحوم والد، حضرت آیت‌الله سیدعزالدین زنجانی بود و به این واسطه بنده نیز هر زمان مشهد بودم و دیداری حاصل می‌شد

بینجامد، از دیدگاه ایشان همان‌گونه که فرموده‌اند، ما مأمور به تکلیف هستیم نه نتیجه. براساس این دیدگاه، ما باید این‌ها را در نظر بگیریم. اساس مسئله این است که چرا این همه بر ولایت فقیه تأکید می‌شود و چرا باید به کسی که در زمان غیبت کبری مقام فقاقت دارد و با ظرایف کلام معصومین (ع) آشناست اقتدا کرد و از او تبعیت شود. شرایط روز هم متفاوت است؛ واضح است شرایط مختلف جامعه در هر برهه‌ای اعم از جنگ و صلح، روشن‌کننده نقش مهم ولایت فقیه و توجه به مواضع وی است، زیرا او است که عالم به زمان است.

رهبری جامعه اسلامی فقیه می‌خواهد

رهبریتی که ما برای اداره جامعه اسلامی قائل هستیم کسی است که مقام فقاقت داشته باشد و باید دقت کرد فقیهی باشد که به اصطلاح زیرک باشد و فریب نخورد. این مسئله به‌ویژه با توجه به تاریخ تشیع اهمیت دارد. بیشتر نویسندگان مخالف ولایت فقیه، با قلم‌های مغرضانه به مخالفت پرداخته‌اند؛ یعنی به‌گونه‌ای قلم‌فرسای کرده‌اند که گویا روحانیت شیعه کارایی ندارد و باید از مذهب و روحانیت دست برداریم تا به هدف خود برسیم. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی گروه‌های چپ

تبیین فقاقت و جایگاه آن در تحلیل قوانین اسلامی

فقاقت به معنای مراعات شرایط و تجزیه و تحلیل روح مطالب نسبت به شرایط روز و انطباق آن با قوانین قرآن و فرمایشات معصومین (ع) است، چنان‌که امام صادق (ع) می‌فرمایند: «لا یكون الرجل منكم فقیها حتى یعرف معاریض کلابنا؛ هیچ فردی از شما فقیه نباشد، مگر آن‌گاه که تعریضات کلام ما را بفهمد»، یعنی فقیه نمی‌تواند فقیه باشد مگر اینکه با گوشه و کنایات و نکات ریز در کلمات ائمه اطهار (ع) آشنا باشد. به بیان بهتر، منظور از معاریض کلام، کلماتی است که برای اثبات چیز دیگری جدا از آنچه در ظاهر کلام است، به کار می‌رود. ما باید متوجه بشویم کلمات از زبان ائمه اطهار (ع) چه معنایی استفاده شده‌اند و به‌طور کلی سبک ائمه (ع) را بدست آوریم. با این بیان شیرین امام صادق (ع)، فقیه کسی است که قوانین اسلامی را در شرایط روز تجزیه و تحلیل کند و طبق آن فتوا بدهد. امام خمینی (ره) این امتیاز را دارا بودند که با بهره‌مندی از معاریض کلام اهل بیت (ع) و با انگیزه اصلاح امور مردم و جامعه وارد عمل شدند. هرچند در مورد قیام امام راحل نیز برخی نظرات دیگری داشتند و مطالبی در ممانعت از حرکت امام (ره) بیان می‌کردند اما امام راحل می‌فرمودند: امر به معروف و نهی از منکر ولو «بَلَّغَ مَا بَلَّغَ» (به هر کجا کشیده شود) باید انجام شود؛ حتی اگر به دشواری

عامل نیک | شهادت فراتر از یک واقعه تاریخی، محور و نقطه عطف تمامی نهضت‌های الهی است؛ رویدادی که در آن، مرز میان حاکمیت و ایثار و میان مسئولیت سیاسی و تکلیف دینی در هم می‌آمیزد. وقتی سخن از شهادت رهبر ملی و دینی به میان می‌آید، تنها با یک فقدان سیاسی مواجه نیستیم، بلکه با تجلی تمام‌عیار مفهوم «ولایت» در مقام آزمون نهایی قرار می‌گیریم. این مسئله، ابعادی عمیق و چندوجهی دارد که پیوند میان اقتدار فقهی، اقتضای حاکمیتی و فداکاری در راه حق را به نمایش می‌گذارد. خانواده‌های بزرگوار شهدای راه حق که در کنار رهبرشان، خود را وقف خدمت به امت کرده‌اند، در واقع نماد استقامت بی‌حد و مرزی هستند که در مسیر «امر به معروف و نهی از منکر» از تمام تعلقات دنیوی گذشته‌اند.

درگفت‌وگو با آیت‌الله سید محمد حسینی موسوی زنجانی، فقیه شیعه، از مراجع تقلید و مدرس عالی‌رتبه و استاد درس خارج به بررسی دقیق این ابعاد می‌پردازیم. ما از زاویه‌ای نوین، پیوند میان «فقاقت» به معنای اصیل آن برای تحلیل شرایط روز و درک روح کلام معصومین (ع) و ضرورت مقاومت در برابر فشارهای سیاسی و اجتماعی را واکاوی خواهیم کرد. این گفت‌وگو، سفری است به اعماق فقه سیاسی و باخوانی خاطراتی که گویای پیوند عمیق میان رهبر شهید ملت ایران آیت‌الله العظمی خامنه‌ای با علما، مردم و آرمان‌های متعالی است.

ولایت فقیه و ضرورت حاکمیت امام المسلمین در جامعه اسلامی

با بازخوانی آرای بنیان‌گذار انقلاب اسلامی ایران و سیری در مناظرات فکری ایشان متوجه می‌شویم مفهوم ولایت فقیه جنبه عمومی دارد و تمام شئون جامعه را شامل می‌شود. یکی از سیاست‌های اصلی و بنیادی امام خمینی (ره) که حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (ره) نیز به عنوان پیرو آن بزرگوار همواره دنباله‌رو ایشان بوده‌اند، همین نکته است که اگر جامعه اسلامی بخواهد تربیت دینی موقفی داشته باشد ناگزیر باید تحت ولایت «امام المسلمین» قرار بگیرد. یعنی مردم تحت حاکمیت امام معصوم (ع) باشند. ویژگی مکتب شیعه اثنی‌عشری در همین است که باید کسی که در این مسند می‌نشیند، دارای ویژگی و شایستگی‌های لازم باشد که مهم‌ترین آن ویژگی‌ها «فقاقت» است.

گفت‌وگو

بازخوانی ویژگی‌های اخلاقی، سیاسی و مذهبی رهبر شهید در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام نظافت یزدی

رهبری که جهان را به حیرت واداشت

ایشان محدود به موارد ذکرشده نبود و به ترویج علم نیز تأکید داشتند و برای دانشمندان ارزش والایی قائل بودند؛ از نوآوری‌های علمی در عرصه پزشکی، هسته‌ای، نانو و... حمایت می‌کردند. قائده شهید ملت ایران تا آخرین لحظه استقامت کردند و هیچ‌گاه چفیه را از گردن برنگرفتند؛ چفیه نماد روحیه استکبارستیزی و مبارزه ایشان بود. قلب ایشان مملو از رأفت نسبت به مستضعفان و ایرانیان بود و سینه‌های سرشار از نفرت نسبت به ظالمان داشتند. در نهایت نیز به همراه خانواده معزز خود به درجه رفیع شهادت نائل آمدند و به آرزوی خویش رسیدند.

حماسه تشییع؛ تجلی پیوند عمیق مردم با رهبر شهید

حضور گسترده مردم در مراسم تشییع ایشان نشان‌دهنده آن است که مردم ایران عمیقاً رهبر شهید خود را دوست داشتند و اکنون پس از شهادت، بیش از پیش به عظمت ایشان پی برده‌اند. معمولاً انسان‌ها تا زمانی که نعمتی را در اختیار دارند، ممکن است از ارزش آن غافل شوند. آیت‌الله العظمی خامنه‌ای هدیه خداوند به ملت ایران در این دوران بود؛ نه تنها برای ملت ایران، بلکه برای همه مستضعفان جهان. بهترین نایب امام زمان (عج) و دوست‌داشتنی‌ترین بنده خداوند بودند. خدای متعال در قرآن کریم می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ اللَّهُ رُحْمًا وُدًّا»؛ مسلماً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، خداوند رحمان محبتی برای آنان در دل‌ها قرار می‌دهد.

این حضور نشان وفاداری مردم است؛ نشان آن است که خون ایشان خون همه آزادی‌خواهان جهان را به جوش آورده است. ملت ایران نیز همان‌گونه که رهبر شهید پیش‌بینی کرده بودند، برانگیخته شدند و فریاد انتقام سرداندند. این تشییع باشکوه تعظیم شعائر الهی است. امیدوارم مراسم در شهرهای دیگر مانند کربلا، نجف و در نهایت مشهد مقدس به بهترین شکل برگزار شود و انسجام و وفاداری خود را به راه آیت‌الله العظمی خامنه‌ای به رخ جهانیان بکشیم تا امثال ترامپ و نتانیاهوی جایت‌کار بیدانند اگر آیت‌الله العظمی خامنه‌ای را شهید کردند، راه‌روسم ایشان را نمی‌توانند شهید کنند، بلکه برعکس، این امر مصداق آیه شریفه شد: «وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ الْمَاكِرِينَ». با به شهادت رساندن رهبر ملت ایران، راه‌روسم ایشان را زنده‌تر کردند و در حقیقت، آیت‌الله خامنه‌ای را جوان کردند. الحمدلله مردم ایران اکنون از یک آیت‌الله خامنه‌ای جوان با همان روحیه و اراده برخوردار شده‌اند و کشور مسیر خود را طی خواهد کرد.

به‌تنهایی به اندازه یک بنیاد شهید به فکر شهیدان بودند؛ به خانواده شهدا سر می‌زدند و در سفرهای خود، از خانواده‌های شهدا تقدیم می‌کردند. بارها خانواده شهدا به دیدارشان می‌آمدند و ایشان چون پدری مهربان دست بر سر آنان می‌کشیدند. خود ایشان جانپاز بودند دست آسیب‌دیده‌شان پیوسته دردی جانکاه داشت، اما بر آن صبوری می‌کردند. در مورد سبک زندگی امام شهید باید گفت ایشان بسیار ساده‌زیست بودند؛ به‌گونه‌ای که این امر مورد اذعان دوست و دشمن بود. البته خداوند به ایشان همسری داده بود که در این جهت با ایشان همراهی می‌کرد. ایشان فرش‌های خانه‌شان را پیش از انقلاب فروختند و زلیوی ساده خریدند تا بتوانند با بقیه پول، فرش‌های منازل شاگردانشان را تهیه کنند و به آنان هدیه دهند. ایشان اهل مواسات با مردم بودند؛ از همان ابتدای جوانی اهل کمک به دیگران بودند. به عنوان مثال، هنگامی که امام جماعت مسجد کرامت بودند و زلزله بلخ رخ داد، کاروانی راه انداختند (در حقیقت یک اردوی جهادی راه‌اندازی کردند) و با کمک نمازگزاران و اهل خیر به پاری مردم زلزله‌زده طیس شتافتند و در برهه‌های دیگر نیز به کمک مردم سیل‌زده رفتند.

کرامت اخلاقی در مواجهه با بدخواهان و تلاش مستمر برای اقتدار ایران

یکی از ویژگی‌های برجسته رهبر شهید این بود که به معنای واقعی کلمه «آقا» و دارای کرامت اخلاقی بودند. فضیلت‌های ایشان گاه موجب حسادت برخی افراد می‌شد؛ چه پیش از انقلاب و چه پس از آن، بسیاری به ایشان حسادت ورزیدند و تهمت‌هایی زدند، اما ایشان هیچ‌گاه برای حسودان و بدخواهان بدی نخواستند. ایشان به شیوه‌ای صحیح و اسلامی با آنان برخورد می‌کردند و حتی وقتی فردی یکی از مخالفان ایشان را لعنت کرد، فرمودند: «من تا به حال هیچ‌کدام از اینان را لعنت نکرده‌ام». ایشان با خیر و نیکی با منتقدان و مخالفان خود رفتار می‌کردند.

رهبر شهید بسیار به ایران اهمیت می‌دادند؛ آرزوی ایشان سربلندی و عزت ایران بود. از این رو سال‌ها بر اقتصاد مقاومتی و تولید ملی تأکید داشتند. حتی فرش‌های حسینیه‌شان نیز فرش‌های سنتی ایرانی بود تا این پیام را برجسته کند که همه باید از تولید ملی حمایت کنیم تا کارگر ایرانی بیکار نماند. ایشان بر قوی شدن ایران و تقویت بنیه موشکی تأکید داشتند، به‌طوری‌که قدرت دفاعی امروز ایران را مدیون هوشمندی، آینده‌نگری و دغدغه‌مندی ایشان نسبت به ایران سرفراز می‌دانیم. اما جامعیت

ریحانه عامل نیک | شهادت رهبر شهید انقلاب اسلامی، آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ضایعه‌ای بزرگ و جبران‌ناپذیر برای ایران اسلامی و همه مستضعفان و آزادگان جهان است. شخصیتی که با برخورداری از فضائل والای اخلاقی، جامعیت علمی، تدبیر در مدیریت و روحیه استکبارستیزی، گویای ممتاز از یک رهبر تراز اسلامی را به نمایش گذاشتند و با پیوندی عمیق با مردم، جایگاهی ماندگار در دل ملت ایران و آزادی‌خواهان جهان یافتند. شناخت ابعاد گوناگون شخصیت، اندیشه و سیره عملی ایشان، نیازمند تأملی عمیق و نگاه‌های جامع است. از همین رو، در گفت‌وگویی با حجت‌الاسلام والمسلمین محمد جواد نظافت، عضو شورای عالی حوزه علمیه خراسان به بررسی برخی از ویژگی‌ها، ابعاد شخصیتی و میراث ماندگار رهبر شهید انقلاب اسلامی پرداخته‌ایم. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

جامعیت فضائل و آفاق‌های روشن میراث رهبر شهید

مهم‌ترین ویژگی رهبر شهید را می‌توان جامعیت شخصیت ایشان دانست؛ شخصیتی که گویی تمام فضیلت‌ها و نیکی‌ها را یک‌جا در خود جمع کرده بود. همان‌طور که شاعر می‌گوید: «آنچه خوبان همه دارند، تو یک‌جا داری». پس از ائمه معصومین (ع)، شخصیتی در این تراز که این حجم از فضیلت‌ها را یک‌جا در خود جمع کرده باشد، نمی‌شناسیم. ایشان از همان کودکی همتی بلند داشتند و در قنوت نماز، ایشان زمزمه می‌کردند: «خدا یا، مرا از مجیدین دینت قرار بده»؛ یعنی از کسانی که دین تو را احیای می‌کنند.

ایشان شخصیتی بسیار پرکار بودند که قرآن کریم را ترویج کردند؛ هم قرائت زیبا داشتند و هم قرائت زیبا را ترویج می‌کردند. ایشان امر حفظ قرآن و تدبیر در آیات الهی را گسترش دادند و سالی یک‌بار با قاریان و اهل قرآن جلسه می‌گذاشتند. علاوه بر این، توسل به سالی بیت (ع)، مداحی تراز و صحیح‌را تعبیر و تقویت کردند و سالی یک‌بار با مداحان نیز جلسه داشتند. به شعر و ادبیات فارسی نیز اهمیت می‌دادند و با شعرای جلسه می‌گذاشتند تا از این راه خدمتی ماندگار برای معارف اسلامی از طریق شعرهای ناب صورت پذیرد.

وفاداری به آرمان شهدا، مثنی سادزه‌یستی و پیشگامی در مواسات با مردم

رهبر شهید ملت ایران نه تنها به شهدا وفادار بودند، بلکه عاشق شهادت بودند و به خانواده شهدا احترام می‌گذاشتند. ایشان

استمرار میراث (ما می‌توانیم) و معنای راهبردی انتقام

میراث فکری رهبر شهید ابعاد گوناگونی دارد؛ ایشان همواره به سربلندی ایران می‌اندیشیدند و بر این باور بودند که ملت و جوانان باید اعتمادبه‌نفس و امید داشته باشند. شعار «ما می‌توانیم» از مرحوم امام گرفته شده و پس از ایشان، این پرچم توسط رهبر شهید حفظ شد. اکنون باید بیش از گذشته روحیه «ما می‌توانیم» را به جوانان و نخبگان تزریق کرد. باید مسیری را که طی کرده‌ایم به نسل جوان نشان دهیم؛ اینکه چه سختی‌هایی را پشت سر گذاشتیم و اکنون به کجا رسیده‌ایم. توجه به گذشته، امید می‌آفریند و مشاهده قله‌های فتح‌شده، همت را بلندتر می‌کند.

به سهم خود این غم‌جانکه را به مردم شریف ایران و همه آزادی‌خواهان تسلیت عرض می‌کنم و امیدوارم عزاداری ما حماسی باشد؛ سرشار از شور، آکنده از عزم راسخ و موجب برانگیختگی همگانی. انتقام مسئله‌ای چندوجهی است. انتقام با کشتن آمران و عاملان محقق نمی‌شود (هرچند این مطالبه در شب عاشورا به‌مداح کشورمان آقای محمود کریمی فرمودند: «ای ایران بخوان»؛ کشور ایران متکثر است، از زبان‌ها، اقوام و عقاید گوناگون تشکیل شده، ولی همه می‌توانند حول محور ایران متحد شوند. در شب عاشورا، یک فقیه نامدار، عارف و نایب امام زمان (عج) می‌فرمایند «ای ایران بخوان»، زیرا می‌دانند اگر ایران باشد، مردم سرفرازند، اما اگر ایران تضعیف و تکه‌تکه شود، دشمنان به آرزوی خود می‌رسند. رهبر شهید، ایران را در خدمت اسلام و اسلام‌رادر خدمت ایران می‌دانستند و رابطه‌ای ناگسستنی میان این دو برقرار کرده بودند.

مسئولیت‌نخبگان در تقویت امید، ایمان و وحدت ملی

پیام حضور مردمی این است که دشمنان بدانند این راه ادامه خواهد یافت و دوستان نیز امیدوار بمانند. نخبگان جامعه باید به مردم امید دهند و آنان را به اتحاد و انسجام دعوت کنند و مراقب باشند در دام تفرقه‌افکنی دشمنان که به دنبال شکستن وحدت مردم هستند، نیفتند. یکی از جلوه‌های واقعی انتقام این است که نسل جوان را بیش از گذشته با آیت‌الله العظمی خامنه‌ای شهید، ایده‌های بلند ایشان و شیوه تربیت فرزندان آشنا کنیم. رهبر شهید می‌فرمودند: «تنها راه نجات، تقویت ایمان و تقویت امید است». اگر خدای‌ناکرده دلسردی بیش‌آید و انرژی‌های مردم صرف اختلاف و نزاع شود، این خیابان‌ها خلوت خواهد شد. ما همواره با دشمنی برنامه‌ریزی‌شده روبه‌رو هستیم و نباید غافل شویم. یادمان نرود رهبر شهید بارها بر وحدت و انسجام تأکید کردند؛ اتحاد با کسانی که در برخی افکار و سلیقه‌ها با ما تفاوت دارند، اما حول محور مشترکات. یادمان نرفته رهبر شهید سال گذشته در شب عاشورا به‌مداح کشورمان آقای محمود کریمی فرمودند: «ای ایران بخوان»؛ کشور ایران متکثر است، از زبان‌ها، اقوام و عقاید گوناگون تشکیل شده، ولی همه می‌توانند حول محور ایران متحد شوند. در شب عاشورا، یک فقیه نامدار، عارف و نایب امام زمان (عج) می‌فرمایند «ای ایران بخوان»، زیرا می‌دانند اگر ایران باشد، مردم سرفرازند، اما اگر ایران تضعیف و تکه‌تکه شود، دشمنان به آرزوی خود می‌رسند. رهبر شهید، ایران را در خدمت اسلام و اسلام‌رادر خدمت ایران می‌دانستند و رابطه‌ای ناگسستنی میان این دو برقرار کرده بودند.